

CYNGOR SIR

Cofnodion cyfarfod o'r Cyngor Sir a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun a thrwy gynhadledd fideo, Dydd Mawrth, 4 Gorffennaf 2023 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Michelle Blakeley-Walker, Joan Butterfield, Jeanette Chamberlain-Jones, Ellie Chard, Kelly Clewett, Ann Davies, Karen Edwards, Pauline Edwards, Gwyneth Ellis, Chris Evans, Hugh Evans, Justine Evans, Bobby Feeley, Gill German, Jon Harland, Elen Heaton, Huw Hilditch-Roberts, Martyn Hogg, Carol Holliday, Alan Hughes, Hugh Irving, Alan James, Brian Jones, Paul Keddie, Diane King, Geraint Lloyd-Williams, Jason McLellan, Barry Mellor, Terry Mendies, Win Mullen-James, Merfyn Parry, Pete Prendergast (Cadeirydd), Arwel Roberts, Gareth Sandilands, Peter Scott (Is-Gadeirydd), Rhys Thomas, Andrea Tomlin, Cheryl Williams, David Williams, Elfed Williams, Eryl Williams, Huw Williams, Emrys Wynne a/ac Mark Young

HEFYD YN BRESENNOL

Prif Weithredwr (GB), Cyfarwyddwr Corfforaethol: Llywodraethu a Busnes / Swyddog Monitro (GW), Cyfarwyddwr Corfforaethol: Amgylchedd a'r Economi (TW), Pennaeth Cyllid ac Archwilio / Swyddog Adran 151 (SG), Arweinydd Tîm Cynllunio Strategol a Pherfformiad (IMcG), Swyddog Cynllunio a Pherfformiad (EH), Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd (SP), Cydlynnydd Craffu (KE), Zoom Host (SJ) a Gweinyddwr Pwyllgor (SLW).

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr) James Elson, Delyth Jones a/ac Raj Metri

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Dim.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Dim.

4 DYDDIADUR Y CADEIRYDD

Adroddodd Cadeirydd y Cyngor, y Cynghorydd Pete Prendergast, ar y digwyddiadau dinesig yr oedd ef a'r Is-Gadeirydd wedi'u mynychu.

PENDERFYNWYD nodi dyddiadur y Cadeirydd.

5 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cyngor Llawn a gynhaliwyd ar 9 Mai 2023.

Materion yn Codi -

Eitem 11, Tudalen 13 – a oedd trafodaethau pellach wedi'u cynnal gyda Heddlu Gogledd Cymru. Cadarnhawyd bod cyfarfod wedi'i gynnal yr wythnos flaenorol a bod cyfarfod arall i'w gynnal gyda'r Prif Gwnstabl yn ddiweddarach yn yr wythnos.

Eitem 12, Tudalen 16 – cynhaliwyd cyfarfod gydag Alex Angels ynghylch iechyd a gofal cymdeithasol yn y sir. Cadarnhawyd bod cyfarfod wedi'i gynnal ar 22 Mai 2023.

PENDERFYNWYD, yn amodol ar yr uchod, cadarnhau cofnodion cyfarfod y Cyngor a gynhaliwyd ar 9 Mai 2023 fel cofnod cywir.

6 LLYWODRAETHU AR GYFER DARPARU A GORUCHWYLIAETH Y CYNLLUN CORFFORAETHOL A GWAITH ARALL Y CYNGOR

Cyflwynodd y Cynghorydd Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol, yr adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) i sicrhau bod yr Aelodau'n ymwybodol o'r trefniadau llywodraethu ar gyfer cyflwyno'r themâu yn y Cynllun Corfforaethol, a'r mecanweithiau ar gyfer goruchwylio a chraffu ar gyfer aelodau. Roedd yr adroddiad hefyd yn egluro sut y gallai Aelodau ymgysylltu â gweithgarwch ehangach y Cyngor.

Crynhodd Iolo McGregor, Arweinydd Tîm Cynllunio Strategol a Pherfformiad yr adroddiad.

Byddai adroddiadau chwarterol ar gael a byddai pob aelod yn cael gweld yr adroddiadau hynny.

Roedd y themâu ar gyfer y Cynllun Corfforaethol fel a ganlyn –

- (i) Sir Ddinbych o Dai o Safon sy'n diwallu anghenion pobl
- (ii) Sir Ddinbych lewyrchus
- (iii) Sir Ddinbych iachach, hapusach, gofalgar
- (iv) Sir Ddinbych sy'n dysgu ac yn tyfu
- (v) Sir Ddinbych sydd wedi'i chysylltu'n well
- (vi) Sir Ddinbych wyrddach
- (vii) Sir Ddinbych decach a mwy cyfartal
- (viii) Sir Ddinbych â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu, a
- (ix) Cyngor sy'n cael ei redeg yn dda ac yn perfformio'n dda.

Codwyd materion yn ymwneud â chysylltedd wifi mewn ardaloedd gwledig a chadarnhawyd mai Openreach oedd yn gyfrifol am y cysylltedd wifi ac nid y cyngor. Yn hytrach na thrafod y mater yn ystod y Cyngor llawn, cytunwyd y byddai'r Prif Weithredwr yn siarad â'r Swyddog Digidol ac yn trosglwyddo canlyniad y cyfarfod i'r holl Aelodau. Byddai manylion cyswllt y swyddog digidol yn cael eu dosbarthu i'r holl Aelodau yn dilyn y cyfarfod. Cadarnhaodd y Swyddog Monitro y byddai Openreach yn mynychu Pwyllgor Craffu Perfformiad ym mis Ionawr 2024.

Yn dilyn y crynodeb o lywodraethu a throsolwg o'r Cynllun Corfforaethol, roedd yn unfrydol –

PENDERFYNWYD:

- (i) *Cadarnhaodd y Cyngor ei fod wedi deall y trefniadau llywodraethu, gan gynnwys pryd a sut y byddai diweddariadau ar gynnydd yn erbyn ei Gynllun Corfforaethol yn cael eu derbyn ac opsiynau ar gyfer mewnbwn a chraffu pellach;*
- (ii) *Cadarnhaodd y Cyngor ei fod wedi deall opsiynau ar gyfer ymgysylltu â busnes ym mhortffolio ehangach y Cyngor*

7 HUNANASESIAD PERFFORMIAD Y CYNGOR 2022 I 2023

Cyflwynodd y Cynghorydd Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol, yr adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol). Roedd yr adroddiad yn cyd-fynd â Hunanasesiad Perfformiad y cyngor ar gyfer 2022 i 2023. Darparodd yr adroddiadau ddadansoddiad diwedd blwyddyn o gynnydd a heriau gyda'r amcanion perfformiad allweddol (hy: themâu'r Cynllun Corfforaethol), ac, am y tro cyntaf, cyflwynodd ddata yn erbyn y fframwaith rheoli perfformiad y Cynllun Corfforaethol newydd.

Roedd adrodd yn rheolaidd yn ofyniad monitro hanfodol ar gyfer fframwaith rheoli perfformiad a dyletswyddau statudol y cyngor mewn perthynas â Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, Deddf Cydraddoldeb 2010 a Mesur Cymru 2022, a chyfraniadau'r cyngor i Llesiant y Dyfodol. Deddf Cenedlaethau (Cymru) 2015.

Aethpwyd ag adroddiadau chwarterol i gyfarfodydd y Pwyllgor Craffu a'r Cabinet ac roedd y Crynodeb Gweithredol yn rhoi datganiad gwerthusol o gynnydd y cyngor.

Crynhodd Iolo McGregor, yr Arweinydd Tîm Cynllunio Strategol a Pherfformiad yr adroddiad ac ar y pwynt hwn mynegodd ei ddiolchgarwch i Emma Horan, y Swyddog Cynllunio a Pherfformiad am gynhyrchu adroddiad mor gynhwysfawr.

Roedd yr adroddiad eisoes wedi'i gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Ni chafwyd unrhyw argymhellion ffurfiol gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

Yn ystod y trafodaethau, codwyd y pwyntiau a ganlyn –

- (i) Cydraddoldeb ac Amrywiaeth – sut byddai hyn yn effeithio ar staff ac aelodau etholedig. Eglurwyd bod hyfforddiant cydraddoldeb yn rhan o hyfforddiant yr aelodau a hefyd bod yr aelodau'n dilyn hyfforddiant cod ymddygiad. Anogwyd staff i ddilyn hyfforddiant cydraddoldeb ac amrywiaeth ac i drin ei gilydd â pharch. Nid oedd unrhyw gyhoeddiadau o fewn Cyngor Sir Ddinbych ond roedd yn ofynnol i bawb fod yn wylidwrus o hyd. Derbyniodd rheolwyr hyfforddiant ar holl bolisiau'r cyngor ac mae gwaith yn datblygu o ran Hyrwyddwr Amrywiaeth.
- (ii) Roedd yr aelodau'n falch bod gwaith yn mynd rhagddo i wella Ysgol Crist y Gair a'i fod yn edrych yn llawer mwy cadarnhaol.

- (iii) Roedd cysylltiadau o amgylch Dementia wedi dod i ben ond cadarnhawyd y byddai gwaith yn parhau gyda Dementia o fewn y gymuned.
- (iv) Cododd y Cynghorydd Chris Evans fater lechyd Meddwl gan fod iechyd meddwl staff ac aelodau yn hanfodol. Byddai mwy o hyfforddiant yn cael ei gyflwyno i aelodau a sicrhau bod Rheolwyr yn ymwybodol o unrhyw staff â phroblemau iechyd meddwl. Cadarnhawyd yn yr 1:1 mai'r cwestiwn cyntaf oedd "sut wyt ti?". Byddai angen gofyn y cwestiwn hwn i'r aelodau hefyd. Mae Swyddogion Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl a Hyrwyddwr Iechyd Meddwl ym mhob gwasanaeth. Diolchodd pawb a oedd yn bresennol i'r Cynghorydd Chris Evans am ei fewnbwn ynghylch iechyd meddwl.
- (v) Cadarnhawyd mai pwrpas yr adroddiad oedd ei fod yn arf pwysig i ddal swyddogion i gyfrif a'r opsiynau sydd ar gael i aelodau.

Yn dilyn trafodaethau, roedd yn unfrydol –

PENDERFYNWYD, yn amodol ar yr uchod, bod y Cyngor yn cymeradwyo'r Hunanasesiad Perfformiad 2022-2023.

AR Y GORFFENNAF HON (11.35 A.M.) ROEDD TORIAD 20 MUNUD. AILYMGYNNUL Y CYFARFOD AM 11.55 A.M.

8 POLISI'R CYNGOR AR HYFFORDDIANT AELODAU

Cyflwynodd y Cynghorydd Julie Matthews, Aelod Arweiniol dros Strategaeth Gorfforaethol, Polisi a Chydraddoldeb, yr adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) a gofynnodd am farn a chyfarwyddiadau'r Aelodau ar y gofynion ar gyfer hyfforddi aelodau.

Ar y pwynt hwn, diolchodd y Cynghorydd Matthews i Steve Price, Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd a thîm y Gwasanaethau Democrataidd am helpu'r Aelodau yn eu rolau.

Crynhodd Rheolwr y Gwasanaethau Democrataidd yr adroddiad.

Yn ystod y trafodaethau, codwyd yr eitemau canlynol fel hyfforddiant –

- (i) Cynigiodd y Cynghorydd Hugh Irving bod hyfforddiant Trwyddedu yn cael ei gynnwys yn argymhelliad 3.1 fel rhywbeth gorfodol ynghyd â'r hyfforddiant Cod Ymddygiad a Chynllunio. Eiliwyd gan y Cynghorydd Bobby Feeley a chytunwyd yn unfrydol drwy bleidlais codi dwylo.
- (ii) Hyfforddiant cydraddoldeb i gael hyfforddiant penodol ynghylch Sipsiwn a Theithwyr.
- (iii) Hyfforddiant diogelu. Roedd deddfwriaeth yn rhoi cyfle i adolygu datblygiad personol (PDR) ond yn y gorffennol roedd y diweddariad o'r PDRs wedi bod yn isel.
- (iv) Lle bo angen hyfforddiant gorfodol ar aelodau, cynigiwyd y dylid adrodd ar ffigurau presenoldeb i Arweinwyr Grwpiau.
- (v) Cynigiodd y Cynghorydd Andrea Tomlin hyfforddiant gorfodol i Gadeiryddion ac Is-Gadeiryddion. Dim eilydd i'r cynnig.

Cytunwyd y dylid ychwanegu Hyfforddiant Aelodau i gyfarfod nesaf yr Arweinwyr Grwpiau ac yna ei ddwyn yn ôl i gyfarfod o'r Cyngor yn y dyfodol. Cynigiwyd ac Eiliwyd.

PENDERFYNWYD ychwanegu Hyfforddiant Aelodau i gyfarfod yr Arweinwyr Grwpiau, ac yna ei ychwanegu at Raglen Gwaith Cychwynol y Cyngor Llawn.

9 AMSERLEN PWYLLGOR 2024

Cyflwynodd y Cynghorydd Julie Matthews, Aelod Arweiniol dros Strategaeth Gorfforaethol, Polisi a Chydraddoldeb, yr adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol).

Roedd yn ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo amserlen ar gyfer 2024 i alluogi cadarnhau trefniadau ac adnoddau cyfarfodydd, i roi cyhoeddusrwydd i'r amserlen ac i lenwi dyddiaduron yr Aelodau.

Diolchodd yr Arweinydd a'r Rheolwr Democrataidd i Kath Jones, Uwch Swyddog y Pwyllgor, am baratoi'r amserlen a chysylltu â swyddogion, gan fod angen trefniadaeth hynod ofalus.

PENDERFYNWYD bod y Cyngor yn cymeradwyo Amserlen ddrafft y Pwyllgor 2024 yn unfrydol.

10 RHYBUDD O GYNNIG

Cyflwynodd y Cynghorydd Mark Young Rybudd o Gynnig (a gylchredwyd yn flaenorol) mewn perthynas â Thraeth y Rhyl yn derbyn gwobr y Faner Las sy'n un o'r gwobrau gwirfoddol ar gyfer traethau, marinas a chychod twristiaeth gynaliadwy.

Ymatebodd y Cynghorydd Barry Mellor trwy ddiolch i'r Cynghorydd Young am gyflwyno Rybudd o Gynnig. Roedd angen cydnabod y byddai hyn yn gofyn am gryn dipyn o waith ac i'r cyngor weithio gyda phartneriaid eraill fel Cyfoeth Naturiol Cymru a Dŵr Cymru i nodi'r gwelliannau sydd eu hangen. Cefnogodd y Cynghorydd Mellor y Rybudd o Gynnig ac awgrymodd y dylid cyflwyno adroddiad i'r Pwyllgor Craffu yn ystod 2025.

Cynigiodd y Cynghorydd Gareth Sandilands welliant. Fel Aelod Pwyllgor o Grŵp Prestatyn Di-blastig, a hefyd y Syrffwyr yn erbyn Carthffosiaeth sy'n gysylltiedig â Phrestatyn CYNNIG gwelliant i'r Rybudd o Gynnig fel a ganlyn – “Bydd y cyngor yn gweithio'n frwd i gadw ac adennill holl draethau Sir Ddinbych gan gynnwys y Rhyl a Phrestatyn sy'n cael eu mwynhau gydol y flwyddyn gan ddegau o filoedd o drigolion ac ymwelwyr â Sir Ddinbych.” Eiliwyd gan y Cynghorydd Win Mullen-James.

Cafwyd pleidlais a chymeradwywyd y gwelliant yn unfrydol.

Yna gofynnwyd am bleidlais ar gyfer y Rybudd o Gynnig o sylwedd fel a ganlyn –

“bod swyddogion y cyngor yn parhau i weithio'n rhagweithiol gyda'r asiantaethau perthnasol i gadw ac adennill statws baner las ar gyfer holl draethau Sir Ddinbych”.

Cytunwyd yn unfrydol ac, felly,

PENDERFYNWYD Mae Swyddogion y Cyngor yn parhau i weithio'n rhagweithiol gyda'r asiantaethau perthnasol i gadw ac adennill statws baner las ar gyfer holl draethau Sir Ddinbych.

11 RHYBUDD O GYNNIG

Cyflwynodd y Cynghorydd Justine Evans Rybudd o Gynnig (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) mewn perthynas â Ciosgau Promenâd Canol y Rhyl.

Ymatebodd y Cynghorydd Barry Mellor drwy ddiolch i Justine Evans am y Rhybudd o Gynnig. Byddai angen cael gwared ar y ciosgau gan y byddai'r promenâd yn yr ardal honno'n cael ei godi'n sylweddol i greu'r amddiffynfeydd môr newydd. Eglurwyd hefyd bod cau'r ciosgau wedi'i drafod gyda'r tenantiaid a'u bod wedi cael eu cytundeb llawn. Er nad oedd unrhyw gynigion ar hyn o bryd i adeiladu ciosgau newydd ar y promenâd nid oedd ychwaith wedi'i ddiystyru gan y gellid ystyried hyn yn y dyfodol. Pe bai hyn yn wir, y tenantiaid blaenorol, dan rai amgylchiadau, fyddai'n gwrthod eu rhedeg yn gyntaf. Felly, efallai na fydd angen cynnal proses gaffael i benodi tenantiaid newydd.

Yn y dyfodol byddid yn ystyried a fyddai angen lleoli ciosgau ar y promenâd. Roedd disgwyl i Gynllun Llifogydd canol y Rhyl gael ei gwblhau erbyn mis Hydref 2025.

Cynigiodd y Cynghorydd Mellor welliant i'r Rhybudd o Gynnig fel a ganlyn –

“bod yr adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu yng ngwanwyn 2025 i ystyried uwchgynllun wedi'i ddiweddarau ar gyfer Promenâd y Rhyl gan gynnwys yr opsiwn o greu'r ciosgau newydd”.
Eiliwyd gan y Cynghorydd Kelly Clewett.

Dywedodd y Cynghorydd Brian Jones fod y Rhybudd o Gynnig wedi'i ddwyn ymlaen oherwydd protest y trigolion lleol.

Ymatebodd y Cynghorwyr Joan Butterfield ac Alan James nad oeddent, fel aelodau ward, wedi derbyn unrhyw gwynion gan drigolion lleol ynghylch y bwriad i gael gwared ar giosgau'r promenâd.

Cadarnhaodd y Swyddog Monitro fod angen cynnal pleidlais ar y gwelliant.

Cynhaliwyd y bleidlais a phleidleisiodd mwyafrif o blaid y gwelliant gydag 1 bleidlais yn erbyn.

Felly, cynhaliwyd pleidlais ar y Rhybudd o Gynnig o sylwedd y cytunwyd arno'n unfrydol ac fe'i cafwyd –

PENDERFYNWYD mynd â'r adroddiad i'r Pwyllgor Craffu yng ngwanwyn 2025 i ystyried uwchgynllun wedi'i ddiweddarau ar gyfer Promenâd y Rhyl gan gynnwys yr opsiwn o greu'r ciosgau newydd.

12 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR SIR

Cyflwynodd y Swyddog Monitro Raglen Gwaith Cychwynnol y Cyngor (a gylchlythyrwyd yn flaenorol).

PENDERFYNWYD nodi Rhaglen Gwaith Cychwynnol y Cyngor.

GORFFENNA Y CYFARFOD AM 13.36 P.M.